

Zondag 16 juni 2024
derde na Trinitatis

Lezing uit de profetie: Ezechiël 17,22-24

*Lied: 'Heer, onze Heer, hoe heerlijk en verheven': **lied 8,1***

Lezing uit de Handelingen: Acta 6,8 – 7,7 en 7,51-60

Lied: 'Neem de plaats, de ruimte en de tijd'
(t. John L. Bell en Graham Maule, m. John L. Bell, vert. Roel Bosch; Iona 44)

Overweging

Neem de plaats, de ruimte en de tijd – zongen we.
Een lied dat uitnodigt tot vertraging.
Neem de tijd...

Maar doen we dat ook? Of doen we het wel eens – maar zouden we het vaker willen doen?
Onze wereld lijkt steeds sneller te draaien. Alles gaat altijd maar door. 24uurs economie. Winkels open op zondag vinden we normaal. Ik keek de afgelopen vakantie verwonderd op in Duitsland, waar op zondag alle winkels gesloten zijn – zelfs de grote supermarkten. Bestellen we iets online, dan willen we het binnen 24 uur in huis hebben. We leven in een tijd waarin razendsnel in al onze behoeften wordt voorzien.
Contact met elkaar leggen via e-mail vinden we al vaak niet meer snel genoeg. WhatsApp en Telegram zijn sneller. Dan kun je tenminste meestal ook zien of de ander je bericht gelezen heeft.
Computers worden sneller en sneller. Het is niet te bevatten wat Kunstmatige Intelligentie allemaal kan. Voer je een vraag in op ChatGPT of Gemini, dan krijg je direct antwoord. Sneller en vollediger dan via een zoekmachine als Google. Binnen enkele seconden stroopt het programma het internet af en geeft je de

informatie die het vindt. (Al moet je dan wel genoeg nemen met een standaardantwoord. Ik heb geprobeerd een overweging te laten schrijven door Gemini. Dat is helaas nog niet veel soeps...)

Wat doet al deze snelheid met ons geduld?

Nou – niet veel goeds, denk ik.

We willen antwoorden, en wel nu. We willen oplossingen, en wel zo gauw mogelijk. Rustig wachten op een antwoord of een oplossing... wie kan dat nog? Wie wil dat nog?

Toch is er niet echt nieuws onder de zon. Mensen zijn altijd al ongeduldig geweest. Daarover gaan de schriftlezingen van vandaag. Zoals die van de profeet Ezechiël.

Laten we inzoomen op die profetie.

Wat we voorgeschoteld krijgen door het leesrooster is een vrij onbegrijpelijk stukje. God zegt dat hij een twijgje uit de top van de hoge ceder zal plukken en dat zal planten op de hoogste berg van Israël, en dat het een prachtige ceder zal worden. En dat de wereld zal beseffen dat God het is die een hoge boom velt en een kleine boom doet groeien. Wat wordt hier bedoeld?

Het lijkt wel of de roostermakers zelf weinig geduld hadden. Ze hebben de slotverzen geknipt uit een verhaal dat veel langer is. Alsof je aan dat slot voldoende hebt. Alsof je dan kunt zeggen: kijk eens wat mooi, hier staat dat God een twijg zal planten die een grote boom zal worden. Hoe hij uit iets kleins iets groots en hoopvols laat groeien!

Maar dit verhaal van Ezechiël vertelt veel meer dan alleen dat.

Ezechiël vertelt een gelijkenis: een zaailing wordt door God in goede aarde geplant waar water is om te groeien. Hij groeit uit tot een sterke en gezonde wijnstok met zijn wortels stevig in de grond. God is in dit verhaal een adelaar: een koninklijke vogel. De wijnstok wortelt in de aarde en strekt zijn ranken uit naar de prachtige vogel.

Maar dan komt er een andere adelaar, ook een met brede vleugels en veel veren. En de wijnstok richt

zich nu compleet op de tweede adelaar en verwacht dat die hem water zal geven. Hoe zal het die wijnstok vergaan? vraagt God.

De wijnstok stond in goede en waterrijke grond, maar zal nu verdorren. En de adelaar zal hem kaalplukken en zijn wortels uit de grond rukken. Dat is precies wat er met jullie zal gebeuren, zegt God. Jullie vertrouwen niet op mij. In plaats van op mij te vertrouwen, verwachten jullie dat de grootmacht Egypte je van de Babyloniërs zal redden. Jullie 'dienen vele heren', zoals we straks zullen zingen.

Zo spreekt Ezechiël de machthebbers van Israël toe. En het lijkt of Stefanus in het verhaal uit de Handelingen hierop teruggrijpt. Ook hij spreekt de machthebbers toe – de hogepriester, de oudsten en de Schriftgeleerden. Ze hebben te maken met onruststokers, enkele mensen met een grote mond die anderen ophitsen. Ze zijn van alle tijden, die ophitsers.

Stefanus heeft dezelfde boodschap als Ezechiël. Wat hij vertelt is dat God zegt: ik ga met jullie een weg door het leven en door de geschiedenis. Ik laat jullie niet los. Het kan misschien een tijd duren, misschien een generatie, misschien verschillende generaties. Misschien wel vierhonderd jaar – de tijd die de nakomelingen van Abraham in een vreemd land doorbrachten, een deel van de tijd in slavernij en onder slechte behandeling. Maar het komt uiteindelijk goed. Ik houd jullie vast.

Je kunt hierin een echo horen van andere verhalen – van wat Jezus vertelt aan de twee die afdalen van Jeruzalem naar Emmaüs. Van wat Petrus zegt in zijn toespraak op het Pinksterfeest bij de uitstorting van de heilige Geest. Telkens weer is de boodschap: Gods heilsgeschiedenis loopt dwars door onze geschiedenis heen, als een rode draad en als een allesomvattend verhaal. God handelt niet zoals wij denken of zouden willen. Hij ziet een groter verband dat voor ons moeilijk te zien is. Pas als wij van een afstand kijken, zoals Stefanus en Jezus en Petrus doen, en kijken met de mildheid van Gods ogen, zien

wij die grote lijn.

Maar jullie hebben het geduld niet, zegt God bij monde van Ezechiël en Stefanus.

Jullie denken dat ik jullie verlaten heb. Dat ik jullie aan je lot overlaat. Het duurt je te lang en daarom gaan jullie rare bokkesprongen maken. Jullie volgen de schreeuwers, de ophitsers. De adelaar met de brede vleugels en vele veren. De mensen die jullie doen geloven in een illusie, zoals in een regeerakkoord dat op wensdenken is gebaseerd.

Het verhaal over Stefanus lijkt een korte versie van de levensloop van Jezus. Ook in hem zien mensen echte betrokkenheid en waarheid. Zijn gezicht lijkt op dat van een engel, hoorden we. Hij was wijs en bezielde door de heilige Geest. En ook met Stefanus loopt het slecht af. Hij wordt op een verschrikkelijke manier gedood: door steniging.

En dat, omdat mensen niet meer vertrouwen op God – zoals Stefanus het benoemt. Omdat het hen allemaal te lang duurt. Omdat men gelooft dat God de wereld de rug heeft toegekeerd. En daarom eigenmachtig aan het werk gaat. Om het eigen hachje te redden. Om de eigen bezittingen te beschermen. Om de eigen macht veilig te stellen.

In deze weken houden we misschien ons hart vast bij een vooruitzicht van een regering met veel PVV-ministers – met ook nog onze dorpsgenoot Marjolein Faber als minister van asiel en migratie. We zijn bezorgd over de onvrede die we soms merken of waar we van horen. De onverdraagzaamheid die lijkt te groeien.

Ezechiël en Stefanus spreken ons moed in.

De grote lijn van Gods heilsgeschiedenis is voor ons moeilijk te zien. Maar die is er wel.

Heb geduld. Neem de plaats, de ruimte en de tijd. God laat niet los wat hij begon.

Muziek

*Lied: 'Voor hen die ons regeren': **lied 994***